

Roskilde d. 22.01.2013

Referat af møde i Vikingskibsmuseets bestyrelse

Mandag d. 21. januar 2013 kl. 8.30 – 10.30

Mødet afholdtes i museets administrationsbygning, Vindeboder 12, mødelokalet 1. sal.

Tilstede: Borgmester Joy Mogensen (formand)
 Kontorchef Ole Christiansen
 Direktør Gurli Martinussen
 Direktør Lars Fredsted

 Økonomichef Claus Christiansen
 Museumsdirektør Tinna Damgård-Sørensen

Pkt. 1 Godkendelse af Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Meddelelser fra formanden
3. Nyt bestyrelsesmedlem og valg af næstformand
4. Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 5. november 2012
5. Økonomi i forhold til budget 2012
6. Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen
7. Marinarkæologien: Kontrakt med Nationalmuseet
8. Bestyrelsens fremtidige sammensætning og arbejde
9. Evt.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt

Pkt. 2 Meddelelser fra formanden

Orientering

Velkommen til Ole Christiansen.

Pkt. 3 Nyt bestyrelsesmedlem og valg af næstformand

Bilag 1: Vedtægter

Orientering

Leo Bjørnskov er fratrukket som formand for foreningen Vikingeskibsmuseets Venner, og er samtidig trådt ud af museets bestyrelse. Leo fortsætter arbejdet i Følgegruppen for projektet omkring Vikingeskibshallen, til opgaven afsluttes i foråret 2013.

Foreningen Vikingeskibsmuseets Venner har valgt Ole Christiansen til ny formand, og har udpeget ham som nyt medlem til museets bestyrelse.

Leo Bjørnskov har beklædt posten som næstformand i museets bestyrelse. Bestyrelsen skal derfor vælge ny næstformand fra sin midte, jvfr. vedtægternes § 4.5.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen vælger ny næstformand.

Beslutning

Ole Christiansen blev valgt som ny næstformand til bestyrelsen

Pkt. 4 Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 5. november 2012

Bilag 2: Referat af møde den 5. november 2013

Orientering

Der er ikke indkommet bemærkninger til referatet.

Beslutning

Referatet blev godkendt og underskrevet

Pkt. 5 Økonomi i forhold til budget 2012

Bilag 3: Besøgs- og omsætningsstatistik 2012

Besøgsstatistik 2012: Nationaliteter

Orientering

Besøgs- og omsætningsstatistikken for 2012 viser, at vi samlet set har haft et tilfredsstillende besøgstal og en tilfredsstillende omsætning.

I alt 115.879 mennesker har besøgt museet i 2012 – det er en lille fremgang i forhold til året før, men godt 2.000 færre end budgetteret.

Sammensætningen af gæster har ændret sig i forhold til budget, idet andelen af voksne gæster er steget, mens andelen af børn, skolebørn og gratister er faldet. Tendensen fra de tidligere år fortsætter således.

Andelen af danskere er steget lidt i forhold til de tidligere år, idet 31,2 % af gæsterne kom fra Danmark.

Den samlede omsætning (den del af omsætningen, der indgår i statistikken) i 2012 er på 12,5 mio kr., hvilket er kr. 370.000 mere end forventet i budgettet.

Den største omsætningsfremgang ligger på entréen: Antallet af voksne, der betaler fuld entré, er steget, mens antallet af børn, skolebørn og gratister, der ikke betaler entré, er faldet. Det betyder, at entréindtægten er godt en halv mio kroner større end budgetteret.

Sammensætningen af gæster giver samtidig udslag i butik og café, hvor omsætningen er godt kr. 100.000 større end budgetteret.

Omsætning i sejlads og lokaleudlejning er godt kr. 400.000 mindre end forventet i budgettet.

Drøftelse

Baggrunden for den faldende omsætning i sejlads og lokaleudlejning blev drøftet.

Tilbagegangen i sejlads er direkte forbundet med faldet i antal af skoler, der besøger museet. Da skolesejladserne er underskudsgivende, forventes faldet ikke at have væsentlig negativ påvirkning på det samlede resultat.

Faldet i lokaleudlejning afspejler, at det direkte opsøgende salgssarbejde overfor virksomheder og konferencearrangører stort set har ligget stille i 2012, fordi den medarbejder, der er ansvarlig for salgssarbejdet, overtog presse- og kommunikationsopgaven efter en anden medarbejder, der sagde sin stilling op i foråret. Det har ikke været ukompliceret at omfordele de meget forskelligartede opgaver, der lå i den fratrådte stilling, men vi forventer, at opgaverne fordeles, så salgsindsatsen kan genoptages i foråret 2013.

Museet er i øvrigt i gang med at realisere en ombygningsplan, der bl.a. skal skabe bedre faciliteter for og økonomi i konferenceudlejning. I 2011 brugte vi uforholdsmæssigt mange personaleresourcer på at servicere konferencedeltagere og køre kaffe, frokost osv fra den ene ende af museet til den anden. De nye faciliteter forventes at stå klar til sæsonstart.

Bestyrelsen drøftede de udfordringer, der ligger i at skabe en god økonomi i sejlads og publikumsaktiviteter gennem udvikling af en ny type fleksible stillinger. Vi er meget glade for vores studenter, men de bliver ikke på museet i mange år; vi har derfor relativt store omkostninger på løbende uddannelse, og vi aflønner dem med minimum 4-5 timer, selvom de kun har én time i vagtskemaet. Herudover stilles der efterhånden så store krav til sejladsinstruktørernes formelle og reelle uddannelse, at rekrutteringsgrundlaget er ret lille. Ønsket er at kunne skabe faste, fleksible stillinger – som kan tilpasses den meget store sæsonsvingning vi oplever mellem sommer og vinter. Vi arbejder på sagen, og håber at kunne afprøve en model fra sæsonstart.

Beslutning

Bestyrelsen tog den givne orientering til efterretning.

Pkt. 6 Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen

- Bilag 4:
- a. Vurdering af scenarier
 - b. Vision for fremtidens Vikingskibsmuseum
 - c. Behov for lokaler og faciliteter

Orientering

Procesgruppen har indkredset og undersøgt en række problemstillinger, der udspringer af museets behov, af fredningshensynet til Vikingskibshallen og af Roskilde bys interesser i museet som erhvervs- og turistmæssig dynamo og i havneområdet som rekreativt areal. Bl.a.:

- Overordnet formidlingskoncept og attraktionsværdi
- Parkering
- Placering af ankomst/besøgscenter
- Besøgsflow og betalingsprincipper i museumsområdet
- Forretningsudvikling i museumsområdet
- Arealbehov og placering af bygninger i området
- Nye byrum
- Landskabsbearbejdning
- Fjordstiens forløb

Enighed om udgangspunkter

Procesgruppen er nået til enighed om følgende:

- Vikingskibshallens konstruktioner og overflader samt det centrale udstillingsrum er *bærende fredningsværdier*, der ikke kan røres
- Vikingskibshallens gavlrum, kontorer og kælderrum er *sekundære rum*, der kan ombygges. Funktioner og rummeligheder kan altså i et vist omfang ændres inden for rammerne af den eksisterende fredning
- Erik Christian Sørensen's oprindelige idé om at opføre en udsigtsbro fra Vikingskibshallen ud i fjorden bør realiseres
- Vikingskibshallen kan udvides med underjordisk tilbygning. (Placering undersøges)
- Der tages hensyn til Kulturstyrelsens ønske om, at Vikingskibshallen også fremover rejser sig på en flade. (Græsplænen foran Vikingskibshallen er ikke formelt omfattet af fredningen, men Kulturstyrelsen ønsker at tage hensyn til de værdier, man i dag ville lægge til grund for en helhedsfredning. Det er i øvrigt ikke betydningsfuldt, om fladen består af græs)
- Græsarealerne omkring Vikingskibshallen rummer ikke den store attraktionsværdi, og de kan med fordel bearbejdes landskabsmæssigt – bl.a. ved at trække vandspejlet ind i området, og skabe et oplevelsesrigt miljø med naturhavn, strandeng, kanaler og lette bygninger til aktiviteter
- Nye bygninger placeres så vidt muligt vest for Vikingskibshallen
- Der etableres en ny ankomstbygning/besøgscenter med direkte adgang til et veldefineret betalingsområde
- Åbenhed og sammenhængen med by og havn skal bevares som væsentlige kvaliteter i området – herunder offentlighedens adgang til kysten

Undersøgelse af scenarier

Efter at have drøftet en række principielle planløsninger og scenarier, har procesgruppen valgt at undersøge mulighederne i et scenarie med etablering af et autentisk havnemiljø til vikingeskibe og et eksperimenterende strandengsmiljø omkring Vikingskibshallen.

Der er i den forbindelse gennemført en vurdering og analyse af tre problemstillinger:

- Museets arealbehov til eksisterende og nye funktioner
- Foreløbig vurdering af økonomisk bæredygtighed ved forskellige scenarier og modeller for entrébetaling (herunder: Gratis adgang til museumsøen; fuld betaling til museumsøen; Betaling til udvalgte bygninger/aktiviteter)
- Interesse for fonde

Arbejdet har foreløbig resulteret i en oversigt over arealbehov, en foreløbig vurdering af fordele og ulemper ved forskellige scenarier, og en første skitse til vision for fremtidens Vikingskibsmuseum (se bilag). Procesgruppen har gennemgået de tre dokumenter, og godkendt dem som grundlag for det videre arbejde.

Anbefaling af scenarie

Procesgruppen anbefaler et scenarie, der bl.a. bygger på:

Et klart koncept	Vikingskibshallen med nyt betalingsområde	Museumsøen
Betaling	Entré	Gratis adgang
Anvendelse	Forskning og formidling	Forretning, undervisning, frivillige (og bådeværft)
Formidling	Arkæologi: De originale vikingeskibe; de arkæologiske eksperimenter; arkæologi under vand	Den levende tradition: Traditionelle småbåde, bådeværft og tilknyttede håndværk
Forretning	Øget attraktionsværdi: Øget entréindtægt	Udnytte forretningspotentialer blandt gratister i café, butik og havnekneipe
Oplevelseszoner	Æstetik	Beskidte hænder
Kultur	Professionelt, højkulturelt	Frivilligt, folkeligt

Ankomst- og besøgscenter placeres ved eksisterende P-plads, og forbinder det nye betalingsområde med museumsøen. Fjordstien tilføres nye oplevelseskvaliteter; den forgrenes på museumsøen, og løber hen over det nye strandengsmiljø. Museets fremtidige udviklingsmuligheder og attraktionsværdi øges gennem etablering af nye faciliteter til:

- Udstillinger omkring de fem vikingeskibe
- De arkæologiske eksperimenter, de "sejlende vikingeskibe"
- Arkæologi under vand
- Kunstneriske og kulturelle aktiviteter

Forretningspotentialer øges gennem:

- Etablering af et klart defineret betalingsområde

- Udnyttelse af det forretningsmæssige potentiale i gratisområdet – gennem etablering af café, butik og havnekneipe på øen/i besøgscenteret

Følgegruppen har godkendt procesgruppens anbefalinger.

Lokalpolitikere og offentlighed

Økonomiudvalg og Byråd i Roskilde Kommune er blevet præsenteret for det foreløbige scenarie (på lukkede møder). Tankerne er blevet godt modtaget begge steder.

Der indkaldes til borgermøde om projektet den 5. februar. Her præsenteres scenariet, og der gives tid til spørgsmål og kommentarer og til efterfølgende workshops.

Det videre arbejde

Frem til næste møde i proces- og følgegruppe (26. februar/12.marts) vil der blive arbejdet videre med:

- en beskrivelse af visionen – og en mere detaljeret vurdering af arealbehov i relation til nye udstillinger i Vikingskibshallen og til formidling af arkæologi under vand
- en nærmere vurdering af anlægs- og driftsøkonomi – som kan skabe grundlag for at vurdere finansieringsmuligheder
- udkast til endeligt prospekt

Tinna Damgård-Sørensen præsenterer scenariet på mødet.

Beslutning

Bestyrelsen kunne tilslutte sig den fremlagte vision og det beskrevne scenarie. Begge dele danner grundlag for det videre arbejde.

Forud for borgermødet den 5. februar inviteres den lokale presse til et møde. Joy Mogensen deltager i mødet; Tinna Damgård-Sørensen indkalder.

Bestyrelsens medlemmer deltager så vidt muligt i borgermødet.

Pkt. 7 Marinarkæologien: Kontrakt med Nationalmuseet

Orientering

Nationalmuseet har opsagt kontrakten med Vikingskibsmuseet vedrørende løsning af marinarkæologiske opgaver pr. 31.12.2013.

Kontrakten omfatter en omsætning på 2.150.000, fordelt på to hovedopgaver:

- Det marinarkæologiske arkiv og bibliotek (kr. 384.000)
- Det marinarkæologiske beredskab for Sjælland og øerne (kr. 1.765.000)

Her til kommer den indtægtsdækkede undersøgelsesvirksomhed, der udfører i forbindelse

med anlægsarbejder. Denne aktivitet har et meget svingende omfang: I 2011 udgjorde omsætningen 5.7 mio kroner; i 2013 er omsætningen foreløbig budgetteret til 1.3 mio kroner.

Samarbejdet og kontrakten med Nationalmuseet har stor betydning for Vikingeskibsmuseet:

- Undersøgelsesarbejdet er første led i den museumsfaglige "fødekæde", og giver stof til forskning og formidling
- Opgaven bidrager til fastholdelse af specialiserede medarbejdere, og dermed til opretholdelse af "kritisk masse" i det museumsfaglige miljø
- Kontrakten bidrager til dækning af museets kapacitetsomkostninger
- Marinarkæologien spiller en central rolle i visionen for det fremtidige museum

Vi har indledt forhandlinger med Nationalmuseet, som afsluttes inden 30. juni 2013.

International evaluering af marinarkæologien

Den internationale evaluering af marinarkæologien, der er igangsat af Kulturstyrelsen i 2012, offentliggøres den 26. februar.

Drøftelse

Marinarkæologien spiller en afgørende rolle for museets fremtidige vision og faglige profil. Området er udviklet i Roskilde i et symbiotisk samarbejde mellem Nationalmuseet og Vikingeskibsmuseet; med den nuværende samarbejdskontrakt har Vikingeskibsmuseet en styrkeposition i dansk marinarkæologi, der harmonerer godt med museets rolle som specialmuseum: Vi kan med Joy Mogensens ord betragtes som Danmarks nationale museum på området.

Vi afventer det aftalte møde med Nationalmuseet vedrørende kontrakten den 25. januar, samt offentliggørelsen af den internationale evaluering den 26. februar. Men vi bør allerede nu tage initiativ til opfølgende drøftelser med Kulturstyrelsen og ministeriet.

Beslutning

Bestyrelsen besluttede at:

- Kulturministeren inviteres til et møde, hvor vi præsenterer visionen for fremtidens Vikingeskibsmuseum, og samtidig gør rede for marinarkæologiens betydning for museets samlede fremtidsvision og strategi. Joy Mogensen og Ole Christiansen deltager sammen med Tinna Damgård-Sørensen i mødet. Joy vil desuden invitere en lokal radikal politiker.
- Områdedirektør Poul Bache, Kulturstyrelsen, bedes om et møde i marts-april for at drøfte Vikingeskibsmuseets fremtidige rolle inden for marinarkæologien – som en opfølgning på den internationale evaluering. Joy Mogensen og Ole Christiansen deltager sammen med Tinna Damgård-Sørensen i mødet.

Pkt. 8 Bestyrelsens fremtidige sammensætning og arbejde

Orientering

På sidste møde indledtes en drøftelse af bestyrelsens fremtidige sammensætning og

arbejdsform. Der var foreløbig enighed om, at

- bestyrelsen kan udvides med 2-4 medlemmer, hvoraf 1 medlem kan udpeges af Byrådet, såfremt Byrådet ønsker det, mens 2 udpeges af bestyrelsen selv
- ressourcepersoner kan inviteres til bestyrelsens møder efter behov (Der bør ikke udpeges et repræsentantskab eller et advisory board)
- et årligt fællesmøde med bestyrelsen for Vikingskibsmuseets Venner er en god idé – bl.a. for at fremme den lokale forankring af museets strategiske arbejde
- temamøder er en god idé
- en årlig studietur, der på skift kan gå til et sted i Danmark og et sted i udlandet, er en god idé, bl.a. med henblik på inspiration og opbygning af fælles referencerammer
- det skal afklares, hvilke profiler, der er behov for i bestyrelsen i relation til bestyrelsens faktiske opgaver og ansvar

Tinna Damgård-Sørensen vil præsentere et oplæg til diskussion og "køreplan" for processen på mødet. Målet er at afslutte arbejdet med godkendelse af evt. nye vedtægter og konkrete forslag til evt. nye bestyrelsesmedlemmer på mødet den 12. november.

Drøftelse

Tinna Damgård-Sørensen præsenterede oplæg til tids- og procesplan:

Proces
Januar – december 2013

Opgaver → Arbejdsform → Mødeplan → Forretningsorden

Kompetencebehov
Antal medlemmer

Vedtægter

Drift-opgaver

- Løbende udvikling af museet

Udviklings-opgaver

- Fremtidens museum = det største udviklingsprojekt i de kommende år. Kan inddrages i en række strategiske udviklingsområder

Opgaver

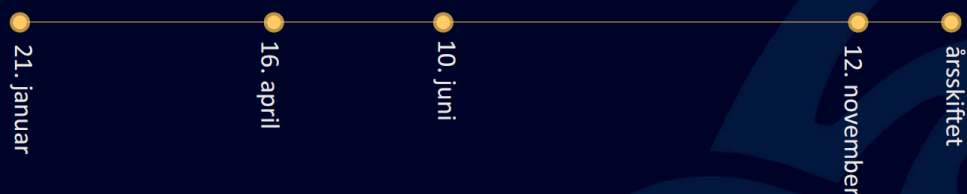
Drift og udvikling

Opgaver	Sagsområder	Kompetencebehov
Vedtægtsbestemte opgaver Tilsyn Kontrol Godkendelse	Organisation Økonomi Arbejdsplan Overordnede strategier	
Sparring	Museumsfaglige områder Forretningsudvikling Presse Markedsføring Administrative løsninger Personale	
Omverdens kontakt	Lokalt Nationalt Internationalt "Pondus" Fondskontakt Netværk	

Tidsplan

Januar – december 2013

Vedtægterne § 4.3 og 4.4: Valgperioden følger de kommunale valgperioder. Den gamle bestyrelse fratræder, og den nye konstituerer sig samtidig med eller senest tre måneder efter det konstituerende møde i den nyvalgte kommunalbestyrelse.

Resultat: Nye vedtægter, ny forretningsorden

Beslutning

Bestyrelsen godkendte den foreslåede proces- og tidsplan

Pkt. 9 Evt.

Mødeplan 2013

- Tirsdag den 16. april kl. 8.30 – 10.30
- Mandag den 10. juni 10.30 – 13.00
- Tirsdag den 12. november kl. 8.30 – 10.30

Tidspunkt for eventuel to-dages studietur aftales senere.

Tidspunkt for eventuelt ekstraordinært møde i september aftales senere.

Mødeplanen for 2013 blev godkendt.

Referat

Tinna Damgård-Sørensen

Vikingskibsmuseet